

FISKERIDIREKTORATET
Region Sør

Fiskeri- og kystdepartementet

Vedlegg.....\.....av.....\.....

Fiskeridirektoratet Ressursavdelingen
Postboks 2009 - Nordnes

5817 BERGEN

330

18.07.2008

2008/3206 7

Saksbehandler: Thomas Christian Langeland

Telefon: 95014685

Seksjon: Region Sør

Vår referanse: 08/10672

Deres referanse: 08/3206

Vår dato: 18.07.2008

Deres dato: 27.06.2008

HØRINGSNOTAT OM REKRUTERING AV NYE FARTØYEIERE TIL KYSTFISKEFLÅTEN - UTTALELSE FRA REGION SØR

Det vises til Fiskeri- og kystdepartementets høringsnotat vedrørende ovennevnte av 15. mai d.å.

Region Sør har gått igjennom notatet, og synes notatet er velskrevet og med mange gode vurderinger. Vi merker oss at notatet konsentrerer seg om torskefisket i nord og at det i beskrivelsen av rekrutteringssituasjonen i fiskerinæringen ikke belyses forskjeller i ulike deler av landet.

For å gi litt supplerende opplysninger om situasjonsbeskrivelsen har vi sett nærmere på aldersfordeling blant fiskere og fordeling av deltakeradganger på fartøy som er hjemmehørende i vår region. I tabell 1 har vi vist aldersfordelingen i Region Sør og sammenlignet aldersfordelingen på fiskere i Region Sør med gjennomsnittet for hele landet.

	Region Sør – andel av landets fiskere	Gjennomsnitt i Region Sør	Gjennomsnitt hele landet
Under 20 år	7 %	1 %	1 %
20 – 29	9 %	11 %	12 %
30 – 39	9 %	14 %	17 %
40 – 49	11 %	20 %	20 %
50 – 59	11 %	22 %	21 %
60 – 66	11 %	15 %	14 %
67 – 69	12 %	4 %	4 %
70 år og over	15 %	13 %	10 %
Totalt	11 %	100 %	100 %

Tabell 1: Fiskere i Region Sør sammenlignet med landsgjennomsnittet

Tallene under overskriften "Region Sør – andel av landets fiskere" viser hvor stor andel av landets fiskere i hver aldersgruppe som er manntallsført i Region Sør. For eksempel er 7 prosent av landets manntallsførte fiskere under 20 år manntallsført i Region Sør. Tallene i de to neste kolonnene viser hvordan aldersfordelingen er i henholdsvis Region Sør for hele landet. For eksempel er 13 prosent av de manntallsførte fiskerne i Region Sør 70 år eller eldre, mens gjennomsnittet for hele landet er 10 prosent.

Tallene forteller oss at Region Sør har en større andel av de eldste manntallsførte fiskerne og færre av de yngste enn gjennomsnittet for hele landet. Region Sør har 11 prosent av landets fiskere, men bare 7 prosent av de under 20 år og 15 prosent av de som er 70 år eller eldre. Videre er 13 prosent av fiskerne i Region Sør 70 år eller eldre, mens landsgjennomsnittet er 10 prosent. For de tre yngste aldersgruppene ligger Region Sør lavere enn landsgjennomsnittet, mens for de 4 eldste aldersgruppene ligger Region Sør høyre. Dette antyder at rekrutteringen til fisket i Region Sør er dårligere enn gjennomsnittet i Norge, og følgelig at behovet for rekrutteringstiltak er større i denne regionen enn gjennomsnittet for landet dersom målet er å opprettholde sysselsettingen i fisket på dagens nivå. Det skal imidlertid sies at vi ikke har skilt mellom blad A og B i dette oppsettet, og det er klart at en stor del av fiskerne som er 70 år og eldre i Region Sør er ført på blad A.

Fiskeri- og kystdepartementet (FKD) viser til en mulig spissing av de foreslåtte ordningene basert på en distrikts- og fiskeriavhengighetsindeks. Dette vil i de aller fleste tilfeller slå negativt ut for Region Sør, ettersom fiskeriavhengigheten i de fleste kommunene er lav og distriktsindeksen likeså. Ikke desto mindre mener Region Sør at det er vesentlig å opprettholde levende fiskerimiljøer også i denne regionen. Det dreier seg bl.a. om å utnytte verdifulle fiskeressurser som befinner seg i området og at over halvparten av landets befolkning bor i regionen. Dette understreker regionens posisjon som utstillingsvindu for norsk fiskerinæring for hjemmemarkedet, et utstillingsvindu som kan fylles med ferske, kortreiste produkter av høy kvalitet. **Region Sør støtter derfor FKDs forslag om å se bort fra en slik profil på ordningene, og støtter vilkåret om at vedkommende søker må være bosatt i en kystkommune for å komme inn under ordningene.**

I tabell 2 har vi presentert fordelingen av deltakeradganger i Region Sør, samt andelen av de ulike deltakeradgangene som er tilknyttet fartøy hjemmehørende i regionen.

Type deltakeradgang	Antall adganger	Antall i Region Sør	Andel i Region Sør
Torsk, hyse, sei nord <28 m	2221	19	1,0 %
Torsk, hyse nord >28 m	42	0	0,0 %
Sei nord >28 m	13	0	0,0 %
Torsk sør <28 m	58	25	43,1 %
Seinot nord	173	1	0,6 %
Seinot sør	61	2	3,3 %
Reke sør	155	113	72,9 %
Kongekrabbe	243	0	0,0 %
Makrell not <13 m	170	24	14,1 %
Makrell not 13 – 21,35 m	74	3	4,1 %
Makrell 70 – 90 fot	18	0	0,0 %
Makrell garn/snøre <13 m	180	79	43,9 %
Makrell garn/snøre 13 – 21,35 m	73	29	39,7 %
NVG kyst	452	25	5,5 %
Nordsjøsild < 21,35 m	109	19	17,4 %
Nordsjøsild 70 – 90 fot	18	0	0,0 %
Sum	4060	339	8,3 %

Tabell 2: Deltakeradganger i Norge og Region Sør

Som tabellen viser er kun 19, eller 1 prosent, av 2221 deltakeradganger i kystfisket etter torsk, hyse og sei i nord tilknyttet fartøy hjemmehørende i Region Sør. Naturlig nok er reke sør den dominerende deltakeradgangen i vår region, men makrell med konvensjonelle redskaper og

torsk sør er også fiskerier hvor mange av deltakeradgangene hører hjemme i Region Sør. Et verdifullt poeng vi kan lese ut av denne tabellen, er at fiskerier som er viktige for flåten i Region Sør har relativt få deltakeradganger totalt sett, og tildeling av nye deltakeradganger i disse fiskeriene får relativt større betydning for de øvrige deltakerne enn for eksempel ved tildeling av nye adganger i kystfisket etter torsk, hyse, sei nord.

I fisket etter reker i sør er det kun for fartøy over 11 meter at deltakelsen er lukket. Det gjør at det finnes en del fartøy tett oppunder denne grensen. I dagens situasjon er både kvotegrunnlag og prisene gode nok til å gi et brukbart utbytte fra drift i denne åpne gruppen, til tross for høye bunkersutgifter. Dette gjør at denne åpne gruppen gir et godt grunnlag for rekruttering inn i lukket gruppe, men at bildet raskt kan snu seg. Et viktig poeng her er at muligheten for å gå fra åpen til lukket gruppe innenfor samme reguleringsår videreføres.

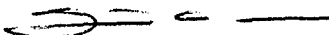
Fiskeriene i regionen kjennetegnes som et blandingsfiske etter en lang rekke arter. Det gjør at mange mindre fartøy har brukbare inntekter ved fiske i åpne grupper og på uregulerte arter. Imidlertid opplever vi at få yngre fiskere finner det attraktivt å starte en karriere innenfor fiske basert på et slikt grunnlag. Følgelig vil rekrutteringsordninger som retter seg mot etablering som fartøyeier kunne få positiv effekt i Region Sør, men det vil være viktig at ordningene ikke forutsetter erverv av fartøy med deltakeradgang.

Region Sør går inn for en ordning med etableringsstipender som foreslått av departementet.

Til forslaget om å tildele nye deltakeradganger i adgangsbegrensede fiskerier er vi enig i aktivitetskravet som foreslås, forutsatt at aktivitetskravet for føring på fiskermanntallets blad A blir satt til samme nivå og i henhold til merverdiavgiftsloven. Imidlertid kan en kvalifikasjonsperiode på 3 av de siste 5 år bli lang dersom inntektsgrunnlaget før tildelingen er begrenset. Dette kan lett ta motet fra den unge fiskeren, som gjerne er i etableringsfasen med bolig og barn, og således er avhengig av en viss stabilitet i inntektene mht. å få lån. ***For øvrig stiller Region Sør seg også positiv til ordningen med å tildele nye deltakeradganger i adgangsbegrensede fiskerier slik den er foreslått.***

Det er ikke omtalt hvorvidt samme fartøyeier kan være mottaker av begge ordningene. Etter vår vurdering virker det sannsynlig at samme person vil komme til å søke på begge ordningene dersom vedkommende fyller vilkårene. Vi går imidlertid inn for at dette skal kunne være mulig.

Med hilsen

Siri A. Meling
regiondirektør

Erik Ludvigsen
seksjonsleder

Adresseendring:

Fiskeridirektoratet gjør oppmerksom på følgende endringer:

Fra 1. september får Fiskeridirektoratet felles postmottak.

Dette innebærer at alle skriftlige henvendelser og svar gjøres til adressen under. Merk henvendelsen med tilhørende Region/avdeling.

Fiskeridirektoratet, Postboks 185 Sentrum, 5804 Bergen

E-post: postmottak@fiskeridir.no

FISKERIDIREKTORATET
Region Vest

TELEFAKS

Til: <i>Frisk dir</i>	Faksnr.: <i>55 23 80 90</i>
Att: <i>Kristin Skarstrømt</i>	
Dato:	Postadresse: Postboks L 6701 MÅLØY Norge
Vår ref.:	Besøksadresse: Gate 1 nr 60
Saksbehandler:	Telefon: (+ 47) 03495
Telefon:	Telefaks: (+ 47) 57852801
Side 1 av	E-postadresse: postmottak.maloy@fiskeridir.no
Hvis det oppstår feil under sending, vennligst ring (+ 47)	

frisk
Belegge for innmelding.

Arne
Lars J. H. Olsen

FISKERIDIREKTORATET
Region Vest

Fiskeridirektoratet
Ressursavdelingen
P.b.184,

5804 Bergen

Saksbehandler: Inger Mette Søfland
Telefon: 46908583
Seksjon: Region Vest
Vår referanse: 08/10594-3
Deres referanse:
Vår dato: 25.08.2008
Deres dato: 27.06.2008

HØRINGSNOTAT OM REKRUTTERING AV NYE FARTØYEIERE TIL KYSTFISKEFLÅTEN

Innledningsvis vil en beklage at en ikke har hatt anledning til å fremsende kommentarene innen fristens utløp.

Region Vest mener det er positivt at det etableres ordninger med siktemål om å styrke rekrutteringen til fiskerinæringen. Det bør i denne sammenheng satses særlig på tiltak som kan øke fiskeriyrkets status og omdømme. Økonomiske virkemidler, som stipend og lån, bør inngå som en naturlig del i en slik helhet.

Det bør etableres etablererkurs – nettverksmøtesteder for nye fartøyeiere, på lik linje med det som er etablert for andre prioriterte distriktsnæringer. Dette kan for eksempel skje i samarbeid mellom fiskernes organisasjoner og offentlige etater, som Innovasjon Norge, Fiskeridirektoratet, og Fylkeskommunen.

Når det gjelder etableringsstipendiene, er Region Vest sitt syn at dette bør være begrenset til søknad om erverv av fartøy uten deltakeradganger.

Utover dette bør det vurderes å etablere egne ordninger som gir unge fiskere mulighet til å komme inn i de deltakerregulerte fiskerier, på ordinære vilkår etter gjeldende regler. En bør ha et særlig fokus på generasjonskifteproblematikk, typisk når en arving ønsker å fortsette i fiske, og de øvrige ønsker å realisere verdiene

Endelig finner en det naturlig at ved tildelingen av etableringsstipendiene er det en bindingstid, eksempelvis 5 år, hvor vedkommende er forpliktet til ha fiske som næring og drifte fartøyet.

Med hilsen

Hans Haddal
Regiondirektør

Inger Mette Søfland
rådgiver

Kopi: Sogn og Fjordane Fiskarlag

FISKERIDIREKTORATET
Region Møre og Romsdal

Fiskeridirektoratet
Ressursavdelingen
Postboks 185 - sentrum
5804 BERGEN

Saksbehandler: Wenche M Gjøstøl
Telefon: 91305281
Seksjon: Fiskeri- og havbruksforvaltning
Vår referanse: 08/10523
Deres referanse:
Vår dato: 19.08.2008
Deres dato: 29.06.2008

FISKERIDIREKTORATET
330
25. AUG. 2008
2008/3206
13

HØRINGSNOTAT OM REKRUTTERING AV NYE FARTØYEIERE TIL KYSTFISKEFLÅTEN - UTTALELSE

Fiskeridirektoratet region Møre og Romsdal (FdirMR) viser til Fiskeridirektoratets oversendelse av høringsnotat fra Fiskeri- og kystdepartementet om rekruttering av nye fartøyeiere til kystfiskeflåten datert 27.06.2008.

Utviklingen i antall fiskere sett opp i mot kvoteutnyttelsen kan tyde på at det i dag ikke er noe påtrengende behov for rekruttering av nye fiskere og fartøyeiere. Det som det imidlertid er grunn til å være oppmerksom på, er alderssammensetningen blant fiskere og ikke minst dersom situasjonen er slik at en i praksis står fremfor et generasjonsskifte.

Tradisjonelle familieband styrer i mindre grad yrkesvalg og dermed har en tidligere naturlig rekruttering til næringa blitt svekket.

Poenget må være at unge, kompetente fiskere med et sterkt ønske om å drive på eget fartøy, sikres reelle muligheter til å etablere seg på en måte som kommer næring og lokalsamfunn til gode. Deltakeradgang gir fartøyeieren et større, tryggere og mer forutsigbart fangstgrunnlag. Tabell 5.3. i høringsnotatet synliggjør at inntekspotensialet i adgangsbegrensede fiskerier er større enn i uregulerte og åpne fiskerier.

I dagens situasjon hvor de fleste fiskerier av nødvendighet er lukket, har det blitt knapphet på et gode som har drevet prisene på inngangen til adgangsregulerte fiskerier i været og som gjør det vanskelig for yngre fiskere å kunne etablere seg. Egenkapitalsituasjonen synes å være en sentral utfordring for fiskere som ønsker å etablere seg med eget fartøy og deltakeradgang.

FdirMR synes derfor det er positivt at Fiskeri- og kystdepartementet nå vil etablere en ordning som kan være med på å avhjelpe egenkapitalsituasjonen for yngre fiskere og foreslår følgende med hensyn til tildeling av nye deltakeradganger.

Tildeling av nye deltakeradganger

Kvalifikasjonskrav:

- FdirMR mener at det bør være en aldersbegrensning og at målgruppen bør være under 35 år.

- Det bør ikke stilles krav til formell, faglig utdanning (fagbrev), da det vil ekskludere mange dyktige fiskere med erfaring fra fiskerinæringa. Har fiskeren slik utdanning, er det et pluss, men ikke et krav. Det må derimot stilles krav om erfaring som fisker eller annen faglig tilknytning til fiskerinæringa.

Tildelingsvilkår:

- FdirMR er av den oppfatning at det ikke må gis mulighet til å realisere verdien ved å selge fartøyet for fortsatt drift kort tid etter tildeling av deltakeradgangen, men at det bør settes en tidsavgrensning på 7 år. Vil fiskeren slutte eller selge fartøyet før 7 år, blir deltakeradgangen trukket tilbake og nye fiskere kan etter utlysning eller opprykk gjennom kvalifisering i åpen gruppe, tildeles deltakeradgang.
- FdirMR er også av den oppfatning at det ikke bør tildeles deltakeradgang til noen som fra før eier eller er medeier i fiskefartøy med deltakeradgang. Deltakeradgangene bør prioriteres kompetente fiskere som ikke har hatt denne muligheten tidligere.
- For øvrig må det kommenteres at lånevilkårene for et fartøy som det er knyttet vilkår om mulig tilbaketrekking av tildelt kvotegrunnlag, kan være problematiske.

FdirMR registrerer Fiskeri- og kystdepartementets forslag om at det må være levert fangst minimum tre av de siste fem år før tildeling av ny deltakeradgang og at fangstverdien i kvalifikasjonsårene må være av en slik størrelse at virksomheten er registreringspliktig etter lov av 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift. FdirMR foreslår at aktivitetskravet i kvalifikasjonsperioden høynes, da levert fangst for kr. 50.000,- synes lavt og kan tyde på at hovedinntekt kan være som mannskap på større fartøy og ikke ved drift av eget fartøy. Dette bør ikke være intensjonen i forbindelse med tildeling av deltakeradganger.

Etableringsstipender

- FdirMR viser til kommentarer til kriterier for tildeling av deltakeradganger og mener at samme aldersgrense må benyttes (35 år) ved tildeling av etableringsstipender.
- Formell, faglig utdanning i form av fagbrev kan fravikes, men erfaring som fisker eller annen faglig tilknytning til fiskerinæringa må dokumenteres
- FdirMR bifaller de øvrige vilkår knyttet til ordningen.

Med hilsen

Kristin Skarbøvik
seksjonssjef

Wenche M Gjøstøl
førstekonsulent

Adresseendring:

Fiskeridirektoratet gjør oppmerksom på følgende endringer:

Fra 1. september får Fiskeridirektoratet felles postmottak.

Dette innebærer at alle skriftlige henvendelser og svar gjøres til adressen under. Merk henvendelsen med tilhørende Region/avdeling.

Fiskeridirektoratet, Postboks 185 Sentrum, 5804 Bergen

E-post: postmottak@fiskeridir.no

FISKERIDIREKTORATET
Region Trøndelag

330

2008/3206

10

Fiskeridirektoratet
Ressursavdelingen
Postboks 2009 Sentrum
5804 BERGEN

Saksbehandler: Anne Marit Granvik Schupbach
Telefon: 97696656
Seksjon: Region Trøndelag
Vår referanse: 08/10545
Deres referanse:
Vår dato: 15.08.2008
Deres dato:

Att: Kristin Skurtveit

UTTALELSE I FORBINDELSE MED HØRINGSNOTAT OM REKRUTTERING AV NYE FARTØYEIERE TIL KYSTFISKEFLÅTEN

Vi viser til brev datert 26.06.2008 vedlagt høringsnotatet "Rekruttering i fiskeflåten - etablering som fartøyeier".

Fiskeridirektoratet region Trøndelag ser at det er nødvendig med en viss stimulering til rekruttering av nye aktører med tanke på å ivareta og videreføre lønnsomheten i fiskerinæringen. Å beholde og utvikle fiskeflåten - spesielt kystflåten - er et meget viktig område for den tradisjonelle fiskerinæring. Tidligere hadde regionen ett små- og storskøyteprogram hvor det ble gitt distriktslån fra fylke og kommuner.

Ut fra utviklingen i næringen og ut fra de utfordringer en ser fremover bør det - etter vår vurdering - etableres et program for utvikling av spesielt kystfiskeflåten over en tidsperiode etter mal fra tidligere programmer, men tilpasset næringens nå-/fremtidige situasjon.

Mottaksbedriftene på strekningen Nordmøre - Helgeland har store utfordringer på grunn av generelt svak råstofftilgang, og råstoff-fattige perioder, spesielt mens den mest aktive delen av flåten under vintertorskfiske både fisker og leverer sine fangster fortrinnsvis i Lofoten og Finnmark. Det er derfor vanskelig å opprettholde en konkurransedyktig fiskeindustri. En medvirkende årsak til dette er et lavt antall rettigheter i samme området.

Fiskeridirektoratet region Trøndelag forslår derfor at det ble avsatt et noe større kvantum til hver enkelt enhet i åpen gruppe i fiske etter torsk, hys og sei med konvensjonell redskap nord for 62° N i gruppe II. Vår erfaring tilsier at fartøyeiere som baserer sitt driftsgrunnlag på deltakelse i åpne grupper i større grad leverer sin fangs lokalt.

I vår region er det flere fartøyer med relativt unge eiere som driver såkalt hjemmefiske i åpne fiskerier, med relativt god lønnsomhet. I tillegg til fiske etter torsk, hys og sei er det meget vanlig å kombinere dette med fiske etter taskekrabbe, breiflabb, blandingfiske (lange, brosme, steinbit m.m) samt sjøkreps og diverse LUR-arter, og i enkelte tilfeller også dykking etter kamskjell.

Utover dette har ikke Fiskeridirektoratet region Trøndelag noen merknader til høringsnotatet-

Med hilsen

for
Aif Albrigtsen
regiondirektør
Ingeborg Røtvik

Halvdan A. Pedersen
seksjonssjef

Adressendring:

Fiskeridirektoratet gjør oppmerksom på følgende endringer:

Fra 1. september får Fiskeridirektoratet felles postmottak.

Dette innebærer at alle skriftlige henvendelser og svar gjøres til adressen under. Merk henvendelsen med tilhørende Region/avdeling.

Fiskeridirektoratet, Postboks 135 Sentrum, 5804 Bergen

E-post: postmottak@fiskeridir.no

FISKERIDIREKTORATET
Region Nordland

Fiskeridirektoratet
Ressursavdelingen
Postboks 185 - sentrum
5804 BERGEN

Saksbehandler: Per Sagen
Telefon: 48145625
Seksjon: Region Nordland
Vår referanse: 08/10573
Deres referanse:
Vår dato: 14.08.2008
Deres dato:

Att:

2008/3206 14
330
25. AUG. 2008

HØRINGSNOTAT OM REKRUTTERING AV NYE FARTØYEIERE TIL KYSTFISKEFLÅTEN - UTTALELSE

Fiskeridirektoratet region Nordland viser til Fiskeridirektoratets oversendelse av 27. juni av høringsnotat fra Fiskeri- og kystdepartementet om rekruttering av nye fartøyeiere i kystfiskeflåten.

I høringsnotatets kap. 7 "Departementets vurderinger" heter det blant annet: "På sikt vil det likevel kunne være uheldig om inngangsbarrieren blir så vidt høy at fiske med eget fartøy blir en aktivitet forbeholdt de med sær1ig tilgang på kapital. Dette vil igjen kunne undergrave fellesskapets eierskap til fiskeressursene, og dermed svekke legitimiteten i forvaltningen av disse ressursene".

Fiskeridirektoratet region Nordland kan ikke se at dette er et argument som tilsier at rekrutteringsordninger er et velegnet botemiddel.

Vi har ved tidligere uttalelse, i brev av 29.03.07 ad rekrutteringsordninger for ungdom til fiskeflåten gjort rede for vårt syn. Vi er fremdeles av den oppfatning at en streng håndhevelse av deltakerlovens bestemmelser om hvem som kan eie fiskefartøy er den beste måten å sikre fremtidig rekruttering. Dette, i kombinasjon med strenge eierskapsbegrensinger, vil på sikt bidra til at utbudet av fartøy og kvoter øker og dermed vil en også få priser som står i forhold til etterspørsel.

I følge kap. 5, 6 og 7 i høringsnotatet har Fiskeri- og kystdepartementet kommet til at to modeller for å sikre fremtidig rekruttering peker seg ut:

- Tildeling av rekrutteringskvote for å sikre forsvarlig driftsgrunnlag
- Offentlig økonomisk støtte til etablering som fartøyeier med adgang til deltakelse i lukket fiske.

Til begge ordninger er det knyttet et sett vilkår som må være oppfylt for at søker skal komme i betraktning for å nyte godt av ordningen.

gruppe II), og at det i tillegg også må være levert hyse og sei i et visst omfang.
Kvantumskravet knyttes til hvert av de tre siste år.

Fiskeridirektoratet region Nordland er også av den oppfatning at ordningen bør utvides til også å omfatte personer som i dag har fartøy, men som ikke har hjemmelslengde etter fartøyets faktiske største lengde. Til en eventuell tildeling av et slikt "oppjusteringskvantum" må det imidlertid også knyttes andre betingelser. For eksempel må det forutsettes at fartøyeier ikke selv har forlengte, eller foretatt utskifting av fartøy etter etablering med deltakeradgang.

Avslutningsvis vil vi anføre at det anses som svært vanskelig å oppnå lånefinansiering på et fartøy der det er knyttet vilkår om mulig tilbaketrekking av tildelt kvotegrunnlag i det tilfelle fartøyeier ikke lenger oppfyller vilkårene. Det må i alle fall påregnes betydelig dårligere lånevilkår i et slikt tilfelle i forhold til et fartøy med ordinær kvote.

Med hilsen

Janne Andersen
regiondirektør

Pet Sagstad
rådgiver

FISKERIDIREKTORATET
Region Troms

Fiskeridirektoratet Ressursavdelingen
Postboks 185 Sentrum

5804 BERGEN

330

Att:

2008/3206 6

Saksbehandler: Ernst Karl Bolle

Telefon: 90688044

Seksjon: Region Troms

Vår referanse: 08/10674 - 2 - 330

Deres referanse:

Vår dato: 11.07.2008

Deres dato:

HØRINGSNOTAT OM REKRUTTERING AV NYE FARTØYEIERE TIL KYSTFISKEFLÅTEN

Vi har med interesse lest høringsnotatet fra Fiskeri- og kystdepartementet angående rekruttering av nye fartøyeiere til fiskeflåten av 15. mai 2008.

Notatet tar opp i seg grunnleggende og til dels kompliserte prosesser som angår vedlikeholdet og tilførselen av nye aktører til næringa og da spesielt rettet mot eiersegmentet innenfor kystfiskeflåten siden dette strategisk sett betraktes som det mest sårbare punktet mht. næringas fortsatte skjebne.

I utgangspunktet konkluderer en i notatet med at det egentlig ikke finnes et rekrutteringsproblem og en viser da i forskjellige sammenhenger til utviklingen av antallet fiskere der de som allerede er inni i næringa i dag fint klarer å betjene det ressursgrunnlaget som gis og alders sammensetningen som ikke synes kritisk sammenlignet med andre næringer. En har også i notatet lite til overs for de forsøk som har vært gjort hittil med rekrutteringskvoter og andre støtteordninger.

Notatet karakteriseres av motvillighet til å erkjenne at det i det hele tatt eksisterer et problem som kan ramme næringa reint bemanningsmessig og da særlig relatert til den kompliserte skipper/eierrollen. Vi er enige i notatets beskrivelse av nåtidssituasjonen. De fiskere vi har pr. i dag klarer fint å betjene det ressursgrunnlaget som gis og vi tror videre at teknologiske løsninger vil kunne avlaste behovet for folk i kystfiskeflåten enda mer enn det en har opplevd hittil. Likevel mener vi at en ubønnhørlig om ikke så lenge vil bli konfrontert med utfordringer som har å gjøre med hvem som skal eie og drive flåten nettopp fordi inngangen i de fleste fiskerier av nødvendighet er lukket og at det dermed har oppstått en knapphet på en gode som har drevet prisene på inngangen opp i været. Tendensen i all annen næringsvirksomhet der goder skal deles på mange er konsentrasjon av rettigheter på færre og færre hender siden markedsaspektet blir så framtreddende og blir selve allokeringsmekanismen. Både politisk, juridisk og reint samfunnsmessig blir dette til sist en utfordring.

Fiskerrollen og da særlig den selvstendige eier/skipperrollen utgjør en helt annen virkelighet for de som deltar der sammenlignet med det en opplever i all annen yrkesdeltakelse i vårt samfunn. Yrket som fisker er en livsstil mye mer enn kun et yrke. Vi snakker her om vår tids

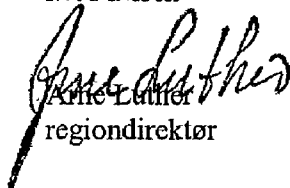
siste veidefolk som kanskje mer enn moderne urbefolkninger lever etter de samme mønstre som tidligere dog innenfor en teknologisk og kunnskapsmessig ny ramme. Rekrutteringsmønsteret til denne rollen følger derfor andre spor enn det vi ellers i samfunnet er vant med. Selvsagt ligger det utenfor notatets ansvarsområde å ta opp slike betraktninger men det kan likevel være nyttig å ha det i mente når problemstillingen relatert til rekruttering dukker opp.

Den frie inngangen i fiskeryrket som eier/høvedsmann har vært en vesentlig faktor i rekrutteringen til rollen. Det er derfor som også påpekt i notatet klart at lukking av disse inngangene har gjort noe med rekrutteringsmekanismene. Den frie inngangen er i prinsippet fremdeles å til stede men nå er det mer et markedsmessig forhold som bestemmer om en aktør kan etablere seg eller ikke. Notatet omtaler også dette forholdet der en nå i tillegg til å skaffe båt og bruk også må stille med mye kapital for anskaffelse av fiskerettighet(er). For å avbøte denne innsnevrede muligheten til å etablere seg har en tydd til diverse tiltak a la rekrutteringskvoter og små støtteordninger. Suksessen i forhold til formålet rekruttering har vært blandet og i notatet har en betraktninger rundt de forskjellige formene for tiltak (i notatet er 4 behandlet i alt) der ingen av disse her omfavnes med begistring. Vi er enige med de fleste innvendinger som er framført. Å ta fra felleskvoten, fra strukturkvoteavkortingen eller fra friggitt kvantum når det gjelder kondemneringsordningen har i seg innebygde problemer som delvis vil motvirke disse ordningenes politiske begrunnelse. I motsetning til notatet så er vi imidlertid av den oppfatning at reint prinsipielt så burde kvoter som ikke benyttes av noen gå til benyttelse av andre. Dette er et gyldent prinsipp i tider med knapphet på et gode i de fleste sammenhenger og slike ordninger har vært utprøvd tidligere på 90-tallet. Vi ser også i likhet med betraktningene i notatet at det hefter problemer til praktiseringen av et slikt prinsipp.

Til tross for notatets skepsis mht. til rekrutteringsordninger av diverse karakter har en lansert et forslag som nettopp tar utgangspunkt i det en er skeptisk til dvs. en kombinasjon av stipend og nytildelinger av adganger. Det skal i henhold til notatet utdeles 30 etableringsstipendner a kr. 250 000,- i 2009 samt 10 nye rekrutteringsadganger hvert år i en 3-årsperiode.

Fiskeridirektoratet, region Troms, slutter seg gjerne til dette forslaget og bifaller også de vilkår som er foreslått knyttet til ordningene. Fra et mer overordnet perspektiv tror vi imidlertid ikke at gjennomføringen av slike tiltak vil bidra til gjennomgripende framtidige forandringer.

Med hilsen

Anne Lutner
regiondirektør

Ernst Karl Bolle
seksjonssjef

FISKERIDIREKTORATET
Region Finnmark

Fiskeridirektoratet
Pb 185 Sentrum

5804 BERGEN

330

Saksbehandler: Kristine Kristoffersen
Telefon: 95401334
Seksjon: Fiskeri- og havbruksforvaltning
Vår referanse: 08/10744-2
Deres referanse: 08/3206
Vår dato: 15.08.2008
Deres dato:

2008/3206 11

HØRINGSSVAR - REKRUTTERING I FISKEFLÅTEN - ETABLERING SOM FARTØYEIER

Det vises til Fiskeridirektoratets brev av 26.06.08 om høringsnotatet "Rekruttering i fiskeflåten - etablering som fartøyeier".

Fiskeridirektoratet region Finnmark har følgende merknader til høringsnotatet:

Vi er enige i at det ikke foreligger et klart næringsmessig behov for tiltak som får flere unge fiskere til å etablere seg med eget fartøy. Vi anser det allikevel som viktig å sikre en viss rekruttering gjennom å hjelpe unge fiskere som ønsker å etablere seg med eget fartøy, og er derfor positive til de foreslåtte rekrutteringstiltakene.

Ad. Forslag om etableringsstipend:

Region Finnmark er enig i de krav som stilles for å komme i posisjon til å motta et etableringsstipend. En tilbakebetaling av støtten hvis mottaker velger å avslutte prosjektet anser vi også som et rimelig krav å stille.

Etter vår vurdering bør aldersgrensen flyttes til 35 år, lik kravet som stilles i tildeling av nye deltakeradganger.

FKD foreslår at etableringsstipendet settes til kr. 250 000. Vi mener størrelsen på stipendet bør stå i et visst forhold til den investeringen som skal foretas og foreslår at etableringsstipendet settes til 10 % av investeringsbeløpet, maksimalt 500 000 kr. Dette for at stipendet, et stykke på vei, skal kunne gi den egenkapitalstøtten som er nødvendig ved kjøp av fartøy med deltakeradgang.

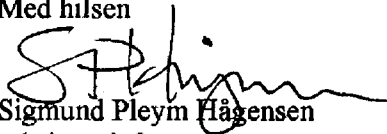
Ad. Tildeling av nye adganger:

Forslaget mht størrelse og omfang for tildeling av deltakeradganger i lukkede fiskerier synes fornuftig. Vi er således enige med FKD som presiserer at det ikke er et stort behov for en massiv tildeling av nye deltakeradganger, samt at det er viktig at tildelingen ikke går hardt utover de som allerede er etablert i de lukkede fiskerier.

Departementet ber høringsinstansene om å vurdere det aktivitetskravet som foreslås stilt ved tildeling av nye deltakeradganger. Kravet omfatter leveranser av fisk fra fartøyet 3 av de 5 siste år, med en årlig fangstverdi på minimum 50 000 kr.

Region Finnmark mener dette aktivitetskravet er rimelig å stille for at søker skal få tildelt ny deltakeradgang.

Med hilsen

Sigmund Pleym Hågensen
seksjonssjef

Kristine Kristoffersen
førstekonsulent

Adresseendring:

Fiskeridirektoratet gjør oppmerksom på følgende endringer:

Frå 1. september får Fiskeridirektoratet felles postmottak.

Dette innebærer at alle skriftlige henvendelser og svar gjøres til adressen under. Merk henvendelsen med tilhørende Region/avdeling.

Fiskeridirektoratet, Postboks 185 Sentrum, 5804 Bergen

E-post: postmottak@fiskeridir.no